

Source : ประชาชาติธุรกิจ

Date : 12 พ.ค. 2559 Page : 11

No: 59217187

ภาษีกับความหวาน

พินิจ พิเคราะห์

กิตติชัย เตชะงามเลิศ
gid1998@gmail.com

เมื่อหลายเดือนก่อน ผมได้เขียนบทความที่เกี่ยวข้องกับภาษีเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของน้ำตาล ล่าสุดสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) ได้ลงมติเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โดยเสนอให้มีการจัดเก็บภาษี 2 อัตรา ตามความเข้มข้นของน้ำตาลดังนี้

1.ปริมาณน้ำตาลที่มากกว่า 6-10 กรัม/100 CC จัดเก็บภาษีในอัตราที่ทำให้ราคาสูงขึ้นไม่น้อยกว่า 20% ของราคาขาย

2.ปริมาณน้ำตาลที่มากกว่า 10 กรัม/100 CC จะจัดเก็บในอัตราที่ทำให้ราคาสูงขึ้นไม่น้อยกว่า 25% ของราคาขาย

จากรายงานของ AMERICAN HEART ASSOCIATION ได้แนะนำไว้ให้ผู้ขายบริโภคน้ำตาลไม่ควรเกิน 37.5 กรัม หรือ 9 ช้อนชา ส่วนในผู้หญิงบริโภคน้ำตาลได้ไม่เกิน 25 กรัม หรือ 6 ช้อนชา เมื่อเรามาดูขนาดบรรจุของเครื่องดื่มที่ขายกันในท้องตลาดยกตัวอย่าง ชาเขียวซึ่งมีตั้งแต่ขนาด 250, 380, 420, 500, 600, 800 CC เราลองมาคำนวณกันดูว่าปริมาณน้ำตาลในชาเขียวขนาด 500 CC ที่หาซื้อกันได้ง่ายตามร้านสะดวกซื้อ ถ้ามีน้ำตาล 6 กรัม/100 CC นั้นหมายความว่า ในชาเขียวขนาดบรรจุ 500 CC จะมีปริมาณน้ำตาลถึง 30 กรัม/ขวด ถ้าเป็นผู้ชายดื่ม 1 ขวด นั้นหมายความว่า ในวันนั้นจะทานน้ำตาลได้อีกเพียง 5 กรัม ถ้าไม่อยากจะทานน้ำตาลเกินที่ AHA แนะนำ ขณะที่ผู้หญิงดื่ม 1 ขวด จะทานน้ำตาลเกินกว่าปริมาณที่ AHA แนะนำไป 5 กรัม ซึ่งโทษของการทานน้ำตาลมากเกินไป ก็จะก่อให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บมากมาย เช่น เส้นเลือดหัวใจตีบ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน มะเร็ง ไชมัน ในเลือดสูง ฯลฯ นอกเหนือจากฟันผุและภาวะอ้วนเกินไป

ผมมีความเห็นว่าข้อเสนอเรื่องการเก็บภาษีน่าจะมี 3 ระดับ โดยแบ่งเป็นระดับการจัดเก็บภาษีเป็นดังนี้ คือ

1.ปริมาณน้ำตาลที่ 5-7 กรัม/100 CC จัดเก็บภาษีในอัตราที่ทำให้ราคาสูงขึ้นไม่น้อยกว่า 10% ซึ่งจะทำให้ราคาของชาเขียวขนาดจุก 500 CC ซึ่งปกติจะมีราคาที่ 20-25 บาท ก็จะเป็น 22-27.50 บาท ซึ่งราคาที่สูงขึ้นเพียงแค่นี้ก็พอที่ผู้บริโภคจะรับราคาได้ หรือผู้ผลิตอาจจะใช้วิธีลดต้นทุนราคาทั้งจำนวนหรือบางส่วน เพื่อให้ยอดขายไม่ถูกระทบมากนัก แล้วยังเป็นการกระตุ้น

ให้ผู้ผลิตพยายามคิดค้นสูตรใหม่ ๆ ที่มีปริมาณน้ำตาลน้อยลง เพื่อที่จะสามารถขายสินค้าที่ราคาเดิม เป็นผลดีทางอ้อมทำให้ประเทศไทยที่แวดล้อมด้วยสินค้าที่มีปริมาณน้ำตาลมาก ช้ำร้ายคนไทยเองก็เป็นชาติที่ติดรสหวานอยู่แล้ว ถ้าหน่วยงานรัฐไม่ทำอะไร คงต้องแบ่งงบประมาณอุดหนุนด้านสุขภาพมากขึ้นเรื่อย ๆ กอปรกับในปัจจุบันนี้ฐานอายุของประชากรไทยสูงขึ้น เรามักคนไทยที่มีอายุเกิน 60 ปี อยู่ประมาณ 14% แล้วคนเราเมื่ออายุมากขึ้น มีโอกาสเป็นโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย ถ้าทางการไม่เข้ามาดูแลจัดการเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ แทนที่รัฐจะใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ไปใช้ก่อสร้างสาธารณูปโภค ไม่ว่าจะเป็นรถไฟฟ้ามหานคร ระบบชลประทาน ฯลฯ ยิ่งปีนี้เราเกิดภาวะแล้งน้ำ ถึงขนาดมีการแย่งแหล่งน้ำกันแล้ว ในบางท้องที่ แล้วดูท่าภาวะโลกร้อนที่ยังดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ภาวะแล้งน้ำในไทย คงจะมีไปอีกเรื่อย ๆ

2.ปริมาณน้ำตาลที่มากกว่า 7-10 กรัม/100 CC จัดเก็บภาษีในอัตราที่ทำให้ราคาสูงขึ้นไม่น้อยกว่า 20% ของราคาขาย

3.ปริมาณน้ำตาลที่มากกว่า 10 กรัม/100 CC จัดเก็บในอัตราที่ทำให้ราคาสูงขึ้นไม่น้อยกว่า 25% ของราคาขาย

การที่ผู้ผลิตที่ผลิตเครื่องดื่มที่จะเข้าเกณฑ์ตามแนวทางการเก็บภาษีใหม่ จะร้องแรกแหกกระเชอ ก็เป็นเรื่องที่พอจะคาดคิดได้อยู่แล้ว ผมยังอยากจะเห็นภาษีนี้คลอดออกมา ยิ่งไปกว่านั้น ถ้าทางรัฐเห็นชอบตามแนวทางที่ผมเสนอ น่าจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ผลิตเพราะผมทำทางเลือกที่ 1 ไว้ให้ จึงจะไม่กระทบราคาขายมากเกินไป จนไปสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้บริโภค และปริมาณน้ำตาลในเครื่องดื่มในตลาดต่อไปก็จะมีปริมาณที่ลดลง แล้วเมื่อผู้บริโภคเริ่มชินกับปริมาณน้ำตาลที่น้อยลงในเครื่องดื่มต่าง ๆ รัฐบาลจะลดขนาดของปริมาณน้ำตาลในเครื่องดื่มที่ไม่ต้องเสียภาษีสรรพสามิตจากเดิมให้เหลือเป็นไม่มากกว่า 5 กรัม/100 CC ก็จะเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของคนไทยในระยะยาว

4.นอกจากนั้นรัฐควรจะมีจำกัดปริมาณน้ำตาลและเกลือ ต่อขนมนมขบเคี้ยวในปริมาณที่พอเหมาะเช่นกัน เพราะว่าสินค้าในตลาดเป็นจำนวนมาก ได้ใส่น้ำตาลและหรือเกลือในปริมาณที่เกินพอดี เพื่อให้ผู้บริโภคติดในรสชาติ ซึ่งจะเป็นโทษต่อสุขภาพในระยะยาว ไท่น ๆ จะโดนด่าแล้วจัดเต็มกันไปเลยทีเดียวครับ จะได้ไม่ต้องโดนด่าหลายครั้ง